

MGR. JAROSLAV FIDRMUC

náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy

V Praze dne 10. listopadu 2015

Č.j.: MSMT- 43134/2015-1

Vážená paní vedoucí,

byl jsem pověřen ministryní školství, mládeže a tělovýchovy vyřízením Vašeho dotazu k revolučnímu vlaku - projekt Revolution Train. MŠMT dlouhodobě podporuje pouze programy primární prevence, které jsou pozitivně orientované na změnu životního stylu dětí a mládeže, které nezastrašují návštěvníky programu, které s nimi nemanipulují a nezneužívají laciné a prvoplánové efekty. Jedná se o programy, které kontinuálně a dlouhodobě pracují s cílovou skupinou, které nejen předávají informace, ale zejména různorodými formami působí na postoje, dovednosti a kompetenci členů cílové skupiny. Pro práci s každou cílovou skupinou podle věku volí adekvátní metody a formy práce, které odpovídají rozumových schopnostem a emoční zralosti jedinců, kteří cílovou skupinu tvoří. Tato programy vycházejí ze standardů odborné způsobilosti, ve kterých jsou velmi podrobně popsány jednotlivé části fungování organizace i programu samostatného, jsou zde uvedeny také požadavky na personální odborné zajištění programu na supervizi lektorů programu a program provádí evaluaci svého fungování. Kvalitní programy tyto standardy beze zbytku naplňují. Mají zpracovanou metodiku a seznam technik, které používají. Velmi zásadní je také finanční efektivita programu: tedy kolik hodin přímé práce s klienty je program schopen poskytnout za finanční prostředky rozpočtu. Důležitá je také odborná prezentace programu na odborných konferencích a v odborných časopisech.

V případě programů primární prevence užívání návykových látek existuje platný materiál schválený vládou ČR „Pravidla pro vynakládání finančních prostředků státního rozpočtu na protidrogovou politiku“, ve kterém se mimo jiné uvádí: “Účelovou dotaci na poskytování služeb v oblasti primární, sekundární a terciární prevence drogové závislosti lze poskytnout službám certifikovaným na základě udělené Certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog a Certifikace programů primární prevence užívání návykových látek (usnesení vlády ze dne 16. března 2005 č. 300 a usnesení vlády ze dne 7. června 2006 č. 693).“ To znamená, že veřejné prostředky stát poskytuje pouze na certifikované programy primární, sekundární i terciární prevence užívání návykových látek. MŠMT je známo, že Středočeský kraj disponuje několika špičkovými odborníky v oblasti prevence užívání návykových látek, kteří jsou schopni posoudit velmi kvalifikovaně kvalitu a efektivitu každého programu prevence užívání návykových látek, tedy i programu Revolution Train.

Programy, které výše uvedená kritéria nenaplnují a nejsou certifikovány nelze ze strany MŠMT považovat za kvalitní, účinné a bezpečné a určené k podpoře.

Projekt „Revolution Train“ je koncepčně v rozporu s většinou doporučení, která jsou k primární prevenci užívání návykových látek formulována nejnovějšími manuály a učebními texty, na jejichž vývoji a přípravě se finančně podílí také Evropská komise a přední evropská pracoviště. Evropský trend v primární prevenci jednoznačně již několik let upouští od podobně koncipovaných programů jako je „Revolution Train“ a přiklání se ke komplexně pojatým, systematickým a dlouhodobým programům založeným na tréninku sociálních kompetencí a dovedností, zvyšování znalostí a podpůrných růstových interaktivních programech zabezpečovaných speciálně vzdělanými a připravovanými pracovníky s pedagogickým a psychologickým vzděláním. Projekt je navržen v rozporu s přijatými standardy kvality pro primárně-preventivní programy, které přijalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy již v roce 2005. Tyto standardy vycházejí z domácí i zahraniční preventivní praxe.

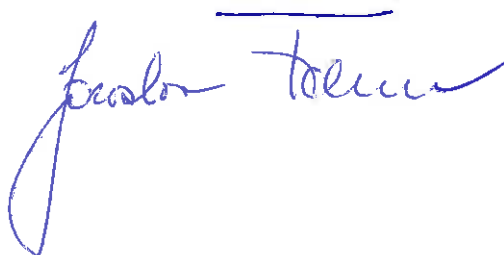
Podle dostupných vědecky ověřených informací lze předpokládat, že tento projekt bude co do preventivních výsledků neúčinný, neboť staví na chybném a mnoho let překonaném tzv. odstrašujícím principu/přístupu. U tohoto přístupu byla výzkumně opakovaně jednoznačně prokázána velmi nízká účinnost. Vzhledem k vysokým nákladům je projekt ekonomicky velmi neefektivní a svou realizací by mohl odčerpat veřejné zdroje a tudíž ohrozit existenci jiných, skutečně prověřených a efektivních programů.

Projekt staví na chybném a překonaném principu a přístupu primární prevence užívání návykových látek a používá přitom přitažlivou formu jeho realizace v podobě multimediálního vlaku. Základním problémem je aplikace tzv. odstrašujícího přístupu, který byl v minulosti opakovaně výzkumně vyhodnocen jako jeden z nejméně efektivních přístupů směřujících ke snížení užívání drog. Při aplikaci v některých programech měl tento přístup dokonce opačný účinek. Efektivitu celého programu navíc výrazně snižuje fakt, že se jedná o nárazovou, nesystematickou formu programu – tedy formu, která je v Evropě dlouhodobě kritizovaná a považovaná za natolik neefektivní, že by neměla být v žádném případě podporována z veřejných zdrojů. Tato fakta nemůže změnit ani to, že projekt využívá nejmodernějších forem a prostředků v podobě multimediálních technologií a přitažlivého technického řešení.

Program nemá udělenou certifikaci odborné způsobilosti pro programy specifické primární prevence. Program není a nikdy nebyl finančně podporován MŠMT.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Lenka Šmídová
vedoucí školství, mládeže a sportu

Krajský úřad Středočeského kraje
Zborovská 11
150 21 Praha 5